

2019-02-02

Minnesanteckningar från Floraväktarmöte lördagen den 2 februari 2019

Mötet inleddes av ordförande Åke Svensson som hälsade de 45 deltagarna välkomna. Alla tackades för väl utfört arbetet under 2018!

Arbetet under 2019

Åke Svensson och Charlotte Wigermo redogjorde för vilka arter vi ska prioritera under årets säsong.

Enligt Rödlistan 2015 har vi nu 274 rödlistade kärlväxter i landskapet. Dessa finns på mellan 6000 och 7000 lokaler. Det är nödvändigt att vi prioriterar arbetet och gör rejäla genomgångar av ett mindre antal arter varje år för att klara av uppdraget.

Ambitionen är att vi ska hinna med att besöka samtliga lokaler inom en fem-årsperiod men för att klara det skulle vi behöva få in ännu fler floraväktare.

Alla CR-arter besöks däremot årligen.

Först och främst måste de arter som vi påbörjat inventeringen av under 2018 bli klara dvs. grådådra, småtörel, dvärgserradella, renlost, åkersyska och knölvial.

Nya arter som prioriteras under 2019 är klockgentiana, dvärglin, trubbstarr, sandtimotej, skogsveronika och skogslysing.

Leta också gärna efter sydsmörblomma och källgräs.

På hemsidan under flik Floraväkteri finns också bildspelet från floraväktarmötet.

Rapportering

Det är viktigt att vi inventerar och räknar på ett standardiserat sätt så att bedömningarna blir jämförbara över tid oberoende av vem som besökt lokalen.

På Svensk Botanisk Förenings hemsida finns en mall för hur rödlistade arter ska räknas samt en bra handledning för Floraväktare.

Vi önskar i enlighet med den nationella projektgruppen få in foto i Artportalen över både floraväktarart och dess miljö. Om ni behöver hjälp att lägga in bilder eller rapporter så maila Charlotte men allra helst direkt efter besöket.

De flesta koordinater behöver också förbättras. Numera kan de flesta mobiler användas för att kolla upp koordinater men annars sök på Eniro eller Hitta.se.

Charlotte visade kort hur man rapporterar sina fynd på Artportalen. Målet är att så många som möjligt rapporterar sina resultat direkt. Bra sökfunktion finns där man lätt hittar sin art på lokalen och vilket ID-nummer den har. Observera dock att helt nya lokaler ska läggas in av Charlotte.

Rekommendationen är att man rapporterar direkt efter varje besök samt att man gärna beskriver lokalens tillstånd i kommentarsfältet. Det är lättast när man har allt i färskt minne och det är en mindre mängd information som ska läggas in. En ny nationell lathund kommer inom kort att skickas ut.

Om ni är tveksamma avseende bestämningen av art så ta belägg om man bedömer att arten inte skadas av detta. Belägg kan lämnas till Lars Fröberg. Ring och kom överens om inlämnande av belägget mobil 076 8489945 eller e-post Lars.Froberg@biol.lu.se

Rapport från nationella floraväktarbetet

Margareta Edqvist berättade lite om säsongens aktiviteter.

Resultat 2018

Charlotte Wigermo sammanfattade inventeringarna som gjordes under 2018. Totalt under året inrapporterades 807 lokaler till Artportalen. Dessa fördelades på 46 CR, 317 EN, 409 VU samt 35 NT.

De arter som vi blev klara med under 2018 är strandlummer, vildris, flytsäv, ädelmynta och ljungsnärja.

Floraväktarexkursionen i aug 2018 gick till norra Skåne där vi räknade vildris och flytsäv.

Under 2018 hittades 56 nya lokaler för hotade arter:

Dvärgserradella 3

Småtörel 1

Flytsäv 2

Fågellarv 1

Klibbveronika 5

Alvarveronika 1

Hedblomster 8

Grådådra 7

Sandtimotej 3

Sandnejlika 2

Ljungsnärja 1

Sanddådra 2

Gullstånds 2

Vildris 8

Banbjörnbär 1

Slättergubbe 3

En ny lokal för vardera stallört, skogssvingel, vittåtel, sumpgentiana, spjutsporre och sjötåtel.

Stort tack till alla som bidragit!

Under 2018 publicerades 11 artiklar i Botaniska Notiser med artsammanställning efter inventering av samtliga kända lokaler av följande arter; toppjungfrulin, sandnörel, dikesskräppa, backsilja, sandvedel, raggarv och borstsäv.

Författare behövs till arterna som blir färdiga under året. Det behövs endast en enkel sammanställning av inventeringsresultaten och man får hjälp med layout, statistik mm. Ta gärna miljöfoto när ni är ute i fält och tänk på att lägga in foton på artportalen.

Åtgärder som genomförts under året

Information och kommunikation med markägare och brukare har hög prioritet. Arbetet sker om möjligt i samarbete med Länsstyrelsen och kommunerna.

- **Filtros** – En stor gran fälld för den trängde ut rosen och skuggade den alldeles för mycket. I samarbete med Länsstyrelsen och markägare.
- **Sandvedel, Vittskövle driva**
Floraväktare har tillsammans med markägare, Länsstyrelsen och Kristianstads vattenrike tagit fram ett förslag på åtgärder för att öppna upp där det växer igen. Røjning har skett under våren. Vid besiktning i juni såg det mycket bättre ut och över 300 plantor med sandnörel hittades. Mer røjning ska göras i vinter.
- **Ängsilja** – En skyddszon invid vallen är nu utmarkerad. Burarna är ersatta med pålar vid plantorna för att förhindra att plantorna slås av. Fler plantor är utsatta med resultat att det nu finns 40 plantor på vallen varav 20 blommande exemplar.
- **Kärnocka** – Ett sista försök har gjorts med grävning vid Allarp i ett försök att genom omrörning av marken få liv i en eventuell fröbank. Samtidigt hittades 7 plantor av kärnocka en bit från grävplatsen.
- **Jättefräken** – Vid Ålabodarna rensar en floraväktare runt jättefräkenbeståndet varje år.
- **Sandnörel** – Samråd har skett med Länsstyrelsen men tyvärr har inga åtgärder vidtagits.
- **Gatmålla** – Trots spårvagnsbygge har gatmållan överlevt även detta år på sin lokal vid Allhelgonakyrkan i Lund.
- **Klockgentiana** – Floraväktare sköter en stor strandäng för att bevara en större lokal för arten.
- **Stor ögontröst** – I ett samverkansprojekt mellan Floraväktare och Länsstyrelsen plockades 150 stänglar i Högestads mosse i september för att efter torkning sås ut i Ljungatorpskärret. Här har två staket (stabila permanenta hörnstolpar och lätt tillfälligt elstängsel) satts upp under 2018, så att rikkärrsarterna, däribland stor ögontröst ska kunna blomma och fröa av sig i ett annars för hårt betat område. Under 2018 var vegetationen inom dessa 2 staket betesfredade från mitten av juli till mitten av september.
- **Gulyxne** – Inventering av gulyxne i Åsum och Lyngsjö sker varje år av Floraväktare tillsammans med personer från Kristianstads Vattenrike och Länsstyrelsen. Samråd sker angående skötseln och under hösten är ett stort område slått.
- **Järstorpskärret i Tomelilla kommun** - hela kärret slås med slätterbalk. Ett par veckor efter krattas allt ihop och fraktas ner till lägre belägen mark för att utarma marken och gynna orkidéer och andra mindre näringskrävande arter.
- **Lunds Botaniska förening har tillsammans med Länsstyrelsen, Fredriksdals museer och trädgårdar och Lunds botaniska trädgård** startat

ett projekt för *Ex situ* bevarande av växter. Arbetet löper på med insamling av lämpliga arter samt uppdragning av plantor.

- **Ansvarsarter** – samarbete med Kristianstad kommun och flera ideella föreningar pågår för att arbeta med utvalda ansvarsarter avseende inventering, informationsspridning samt åtgärder för skydd. Växterna vi börjar arbeta med i första hand är ryl och sandnörel.
- **Kungsmarken** – Detta värdefulla område behöver en förbättrad skötselplan. En arbetsgrupp inom Lunds Botaniska Förening har regelbunden kontakt med golfklubben samt med Länsstyrelsens handläggare.
- **Lunds Botaniska Förening** – har genom sin ordförande och floraväktaransvarig haft samrådsmöte med bland annat ansvariga på Länsstyrelsen för Naturskydd och Naturvård. Vid dessa möten diskuteras ett stort antal frågor avseende skydd av såväl hotade arter som skötsel av viktiga botaniska lokaler.
- De **Floraväktare** som har möjlighet försöker att påverka markägare, Länsstyrelsen och kommuner för få till bättre skötselplaner.

Roliga och positiva händelser under året som gått:

- Bästa året på länge för alvarveronikan – många ex på flera lokaler
- Kärrnocka återfunnen med 7 plantor.
- Dvärgag fortfarande kvar vid Vombsjön.
- Över 60 000 strån med vildris hittades. Arten trivdes i värmen och många stänglar gick upp i vipa.

Negativa rapporter:

- Kustgentiana ej noterad i Hov vid bunkern, på lokalen i Lund eller vid Båv (vid Båv sågs ett ex 2017). Endast par tiotal plantor vid Gröthögarna.
- På grund av den varma och torra sommaren hade åkerogräsen ett dåligt år. Emellertid inventerade vi inte mer än ett fåtal lokaler eftersom detta enbart gav negativa fynd.

Övrigt

Floraväktarna i Skåne har nu även en egen Facebook-sida - anmäl er gärna dit!

Den 25 augusti planerar vi en gemensam exkursion för Floraväktare som kommer att gå till norra delen av Skåne eller någon annan del av Skåne

Om ni önskar ta hand om någon art eller någon lokal i er närhet så hör av er till Charlotte. Detta gäller både uppräknade arter eller om ni har några annan/ andra arter ni skulle tycka vara kul att floraväkta.

Vi behöver vara fler floraväktare som hjälps åt och har ni tips på personer som ni tror vill hjälpa till så maila mig.

Charlotte Wigermo
Koordinator för floraväkteri i Skåne
Lunds Botaniska Förening